

Program studiów

Jednostka organizacyjna:	Medyczne Centrum Kształcenia Podyplomowego Collegium Medicum, Ośrodek ds. kształcenia podyplomowego na Wydziale Lekarskim UJ CM
Kierunek:	Epidemiologia i kontrola zakażeń. Dochodzenie epidemiologiczne
Poziom kształcenia:	podyplomowe
Forma kształcenia:	stacjonarne
Język studiów:	polski
Rok akademicki:	2025/26

Spis treści

Charakterystyka kierunku	3
Program	6
Efekty	7

Charakterystyka kierunku

Informacje podstawowe

Jednostka organizacyjna:	Medyczne Centrum Kształcenia Podyplomowego Collegium Medicum, Ośrodek ds. kształcenia podyplomowego na Wydziale Lekarskim UJ CM
Nazwa kierunku:	Epidemiologia i kontrola zakażeń. Dochodzenie epidemiologiczne
Poziom:	podyplomowe
Forma:	stacjonarne
Język studiów:	polski

Kierownik studiów

prof. dr hab. Jadwiga Wójkowska-Mach

Administrator

mgr Adriana Klejdysz

Charakterystyka kierunku, koncepcja i cele kształcenia

Charakterystyka kierunku

Jedynе studia podyplomowe w Polsce kształcące specjalistów w zakresie prowadzenia dochodzeń epidemiologicznych, profilaktyki i kontroli zakażeń, ze szczególnym uwzględnieniem zakażeń związanych z opieką zdrowotną oraz nadzoru nad drobnoustrojami wysokolekoopornymi.

Innowacyjność studiów przejawia się w ich interdyscyplinarnym charakterze oraz dużym nacisku na praktyczny aspekt zajęć tj. kształceniu umiejętności określenia epidemiologii badanej populacji, doboru metod badawczych, określenia priorytetów i zakresu niezbędnych interwencji. Ponadto uczestnicy od praktycznej strony poznają problemy i rozwiązania związane z nadzorem mikrobiologicznym, tj. zasady doboru i pobrania materiałów klinicznych i przesiewowych, analizę potrzeb oraz możliwości w zakresie metodologii diagnostyki mikrobiologicznej, ograniczenia, wady i zalety badań fenotypowych, genotypowych czy antygenowych.

Koncepcja kształcenia

Nowoczesna medycyna nieodmiennie wiąże się z dużym ryzykiem rozwoju zakażeń, ale populacją szczególnie narażoną są osoby podlegające opiece zinstytucjonalizowanej, tj. w szpitalu, placówce opieki długoterminowej czy w stacji dializ, z drugiej strony opieka instytucjonalna to również ryzyko transmisji szczepów wysokolekoopornych i ryzyko braku sukcesu terapeutycznego związanego z opornością drobnoustrojów na antybiotyki.

Utworzenie w/w studiów będzie efektem wdrożenia przez European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC) rekomendacji Rady Unii Europejskiej z 2009 roku: Council recommendation of 9 June on patient safety, including the prevention and control of healthcare-associated infections (2009/C151/01). Official Journal of the European Union. 3 July 2009 dotyczącej harmonizacji kształcenia w państwach członkowskich profesjonalistów w zakresie kontroli i profilaktyki zakażeń / higieny szpitalnej.

Program studiów został przygotowany w oparciu o dokument Unii Europejskiej *Core competencies for infection control and hospital hygiene professionals in the European Union*, obejmujący listę podstawowych kompetencji, które powinni posiadać specjaliści ds. kontroli zakażeń w całej Europie oraz dodatkowo o *Core components for infection prevention and control programmes* Światowej

Cele kształcenia

Celem studiów podyplomowych jest przekazanie uczestnikom specjalistycznej wiedzy w zakresie:

1. nadzoru epidemiologicznego i mikrobiologicznego nad zakażeniami, ze szczególnym uwzględnieniem ich lekooporności,
2. opisu sytuacji epidemiologicznej szpitala i jej analizy, oznaczania i kontroli lekooporności,
3. wykorzystania do własnych potrzeb dostępnych źródeł informacji oraz narodowych i międzynarodowych rekomendacji w zakresie profilaktyki, rozpoznawania i diagnozowania zakażeń,
4. prowadzenia bezpiecznego i skutecznego zapobiegania zakażeniom szpitalnym,
5. planowania interwencji i działania w epidemii,
6. przeprowadzenie dochodzenia epidemiologicznego.

Celem pośrednim jest poprawa bezpieczeństwa pacjentów, a tym samym poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego w obszarze zdrowia publicznego ze szczególnym uwzględnieniem problemu profilaktyki i kontroli zakażeń, w tym również nadzoru nad lekoopornością w jednostkach opieki zdrowotnej.

Wykłady prezentują szeroką wiedzę m.in. z zakresu: diagnostyki mikrobiologicznej, profilaktyki i kontroli zakażeń oraz rozpoznania epidemii i prowadzenia dochodzenia epidemiologicznego.

Szczególny nacisk położono na kształcenie umiejętności praktycznych w zakresie m.in.: pobierania materiałów do badań mikrobiologicznych w zależności od stanu klinicznego pacjenta, wstępnego rozpoznania klinicznego, dostępnych metod i narzędzi diagnostycznych, badań nad lekoopornością drobnoustrojów, profilaktyki zakażeń, w tym wdrażania i walidacji innowacji i procedur w różnych grupach pacjentów, opisu epidemiologii i mikrobiologii zakażeń, w tym narażenia i ochrony personelu.

Uczestnicy zdobędą wiedzę i umiejętności m.in. w zakresie:

1. metod i narzędzi służących do wykrywania, kwalifikacji i analizy zakażeń, w tym etiologii drobnoustrojowej i jej lekooporności,
2. metod i narzędzi służących do przygotowania i walidacji koniecznych interwencji, w tym procedur z zakresu ochrony personelu, przecięcia dróg transmisji drobnoustrojów, procedur inwazyjnych,
3. realizowania bieżącego nadzoru oraz wykorzystania do własnych potrzeb dostępnych źródeł informacji oraz narodowych i międzynarodowych rekomendacji w zakresie diagnozowania i profilaktyki i kontroli zakażeń,
4. metod i środków stosowanych w rozpoznaniu sytuacji epidemiologicznej w kontekście lekooporności i rozpoznania stanu epidemii.

Rekrutacja

Warunki rekrutacji

Studia przeznaczone dla lekarzy i farmaceutów (studia jednolite magisterskie), osób z wyższym wykształceniem medycznym co najmniej I/II stopnia- w zakresie inspekcji sanitarnej, pielęgniarstwa (w tym pracujących w ośrodkach opieki długoterminowej), położnictwa, analityki medycznej, fizjoterapii, rehabilitacji, zdrowia publicznego i inne.

Limit przyjęć na studia

25 - 35

Wymagane dokumenty oraz miejsce ich złożenia

Rekrutacja na studia podyplomowe odbywa się w systemie IRK. Dyplom ukończenia studiów jednolitych magisterskich na kierunku lekarskim lub farmaceutycznym, dyplom ukończenia studiów licencjackich lub magisterskich na wskazanych kierunkach.

Warunki zaliczenia studiów

Warunki zaliczenia studiów

W trakcie studiów uczestnik zobowiązany jest do:

1. Uzyskania zaliczenia ze wszystkich przedmiotów objętych planem studiów. Zaliczenie wszystkich przedmiotów warunkuje dopuszczenie do egzaminu dyplomowego (szczegółowe warunki zaliczenia poszczególnych przedmiotów zostały określone w sylabusach).
2. Uzyskania pozytywnego wyniku z egzaminu dyplomowego obejmującego zakres materiału prezentowanego podczas trwania studiów. Egzamin ma formę pisemnego testu wielokrotnego wyboru składającego się ze 100 pytań. Za każdą poprawnie udzieloną odpowiedź można uzyskać jeden punkt. Warunkiem zaliczenia egzaminu dyplomowego jest uzyskanie wyniku na poziomie co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi z całego testu.

Zaliczenie wszystkich przedmiotów oraz pozytywny wynik z egzaminu dyplomowego uprawniają do otrzymania świadectwa ukończenia studiów podyplomowych.

Ocena końcowa wystawiana jest na podstawie liczby punktów uzyskanych z egzaminu końcowego według następującej skali:

- 93 – 100 bdb (5.0)
- 85 – 92 db plus (4.5)
- 77 – 84 db (4.0)
- 69 – 76 dst plus (3.5)
- 60 – 68 dst (3.0)
- 0 – 59 ndst (2.0)

Program

Klasyfikacja ISCED: 0912

Liczba semestrów: 2

Opis programu

Celem studiów podyplomowych jest przekazanie uczestnikom specjalistycznej wiedzy oraz praktycznych umiejętności z zakresu nadzoru epidemiologicznego i mikrobiologicznego nad zakażeniami, ze szczególnym uwzględnieniem ich lekooporności. Tematami zajęć są m.in.: epidemiologia i nadzór epidemiologiczny, kontrola zakażeń w stosowaniu procedur inwazyjnych, lekooporność. Szczególny nacisk położono na kształcenie praktycznych umiejętności: przeprowadzenie dochodzenia epidemiologicznego, opisu sytuacji epidemiologicznej szpitala i jej analizy, oznaczania i kontroli lekooporności.

Uczestnik studiów zdobędzie wiedzę i umiejętności m.in. w zakresie:

- metod i narzędzi służących do wykrywania, kwalifikacji i analizy zakażeń, w tym etiologii drobnoustrojowej i jej lekooporności,
- metod i narzędzi służących do przygotowania i walidacji koniecznych interwencji, w tym procedur z zakresu ochrony personelu, przecięcia dróg transmisji drobnoustrojów, procedur inwazyjnych,
- realizowania bieżącego nadzoru oraz wykorzystania do własnych potrzeb dostępnych źródeł informacji oraz narodowych i międzynarodowych rekomendacji w zakresie diagnozowania i profilaktyki i kontroli zakażeń,
- metod i środków stosowanych w rozpoznaniu sytuacji epidemiologicznej w kontekście lekooporności i rozpoznania stanu epidemii.

Innowacyjność studiów przejawia się w ich interdyscyplinarnym charakterze oraz dużym nacisku na praktyczny aspekt zajęć tj. kształceniu umiejętności określenia epidemiologii badanej populacji, doboru metod badawczych, określenia priorytetów i zakresu niezbędnych interwencji.

Wykładowcami są polscy eksperci w zakresie kontroli zakażeń przy europejskiej agencji do spraw kontroli zakażeń European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC) oraz praktycy o dużym doświadczeniu z zakresu nadzoru nad zakażeniami, epidemiologii, mikrobiologii, pielęgniarstwa.

Liczba godzin i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów

176 godziny; 30 pkt. ECTS.

Efekty uczenia się

(dla kwalifikacji cząstkowych uwzględniających charakterystyki drugiego stopnia PRK na poziomie 6, 7 albo 8 PRK określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji).

Wszystkie efekty uczenia się określone w programie danych studiów podyplomowych powinny stanowić odniesienie do efektów z PRK na tym samym poziomie.

Wiedza

Treść	PRK
Uczestnik zna i rozumie definicje zakażeń szpitalnych, cele i metody kontroli zakażeń.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie podstawy prawne realizacji programu kontroli zakażeń.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie objawy zakażeń.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie metody i wymagania kontroli zakażeń.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie teoretyczne i praktyczne podstawy diagnostyki mikrobiologicznej.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie rolę laboratorium mikrobiologicznego i jego miejsce w kontroli zakażeń.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie zasady postępowania w dochodzeniu epidemiologicznym.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie zasady izolacji: ochronnej/drobnoustroju.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie zasady higieny rąk.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie zasady oceny wpływu programu kontroli na bezpieczeństwo pacjenta.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie problemy epidemiologii zakażeń szpitalnych.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie zasady postępowania przeciwepidemicznego.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie zasady doboru zakresu nadzoru w szpitalu/jednostce w zależności od populacji pacjentów i realizowanych świadczeń zdrowotnych.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie kalendarz szczepień.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie zasady organizacji programu kontroli zakażeń w relacji do różnych jednostek szpitala.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie zasady wdrażania innowacji wśród różnych grup personelu.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie zasady przygotowania raportów o występowaniu zakażeń szpitalnych.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie metody i środki dekontaminacji w warunkach szpitalnych.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie zasady postępowania aseptycznego.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie metody diagnostyki mikrobiologicznej pomocne przy opracowaniu epidemii: fenotypowe i molekularne.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie zasady obowiązujące przy pobraniu i opracowaniu materiałów mikrobiologicznych w dochodzeniu epidemiologicznym.	P7S_WG
Uczestnik zna i rozumie uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych i najważniejszych zakażeń szpitalnych.	P7S_WK
Uczestnik zna i rozumie różne metody badań epidemiologicznych: prospektywne/retrospektywne; kohortowe/kliniczno-kontrolne.	P7S_WK
Uczestnik zna i rozumie kulturowe uwarunkowania w kontroli zakażeń.	P7S_WK
Uczestnik zna i rozumie międzynarodowe i narodowe zalecenia dotyczące nadzoru nad zakażeniami i drobnoustrojami.	P7S_WK

Treść	PRK
Uczestnik zna i rozumie współczynniki epidemiologiczne: zachorowalność/chorobowość/ śmiertelność.	P7S_WK
Uczestnik zna i rozumie zasady opracowania raportów: wstępnego i końcowego zgłoszenia ogniska epidemicznego.	P7S_WK

Umiejętności

Treść	PRK
Uczestnik potrafi określić priorytety w kontroli zakażeń.	P7S_UW
Uczestnik potrafi przygotować program kontroli zakażeń w oparciu o obowiązujące prawo i zidentyfikowane wymagania.	P7S_UW
Uczestnik potrafi klasyfikować zakażenia wg ich form klinicznych w zależności od populacji pacjentów/rezydentów.	P7S_UW
Uczestnik potrafi wskazać mechanizmy oporności o szczególnym znaczeniu dla zdrowia publicznego.	P7S_UW
Uczestnik potrafi wdrożyć odpowiednie postępowanie w przypadku identyfikacji w szpitalu/jednostce drobnoustroju o wskazanej lekooporności.	P7S_UW
Uczestnik potrafi zaplanować program nadzoru nad lekoopornością.	P7S_UW
Uczestnik potrafi przygotować raport o występowaniu drobnoustroju lekoopornego.	P7S_UW
Uczestnik potrafi zastosować odpowiedni poziom ochrony pacjenta w środowisku szpitalnym i poza/szpitalnym.	P7S_UW
Uczestnik potrafi zastosować odpowiedni typ izolacji: ochronna / standardowa oraz zależna od dróg przenoszenia	P7S_UW
Uczestnik potrafi prowadzić badania epidemiologiczne w zakresie zakażeń szpitalnych.	P7S_UW
Uczestnik potrafi przeprowadzić pogłębioną ocenę efektów badania epidemiologicznego w zakresie zakażeń szpitalnych w oparciu o metody badawcze.	P7S_UW
Uczestnik potrafi dokonać analizy danych epidemiologicznych i przekazać informację w szpitalu/ jednostce.	P7S_UW
Uczestnik potrafi kwalifikować dane w zależności od zastosowanej metody nadzoru epidemiologicznego.	P7S_UW
Uczestnik potrafi wskazać zastosowanie wybranych szpitalnych baz danych w nadzorze epidemiologicznym i dla obliczenia współczynników epidemiologicznych	P7S_UW
Uczestnik potrafi samodzielnie miarodajnie ocenić stan nadzoru nad zakażeniami z wykorzystaniem miar epidemiologicznych.	P7S_UW
Uczestnik potrafi ocenić ryzyko wystąpienia zakażenia w wybranych grupach pacjentów.	P7S_UW
Uczestnik potrafi planować zasady efektywnej profilaktyki zakażeń u pacjenta operowanego.	P7S_UW
Uczestnik potrafi przygotować i prowadzić rejestr zakażeń.	P7S_UO, P7S_UW
Uczestnik potrafi oszacować potrzeby edukacyjne różnych grup personelu w zakresie kontroli zakażeń.	P7S_UW
Uczestnik potrafi ocenić potrzeby różnych obszarów szpitalnych w zakresie dezynfekcji środowiska.	P7S_UW
Uczestnik potrafi wskazać najważniejsze elementy w zakresie dekontaminacji środowiska w różnych populacjach pacjentów w sytuacjach krytycznych.	P7S_UW
Uczestnik potrafi stosować zasady aseptyki i antyseptyki.	P7S_UW
Uczestnik potrafi zidentyfikować epidemię w szpitalu/jednostce.	P7S_UW
Uczestnik potrafi przygotować i ocenić pisemną procedurę dla procedur inwazyjnych.	P7S_UW
Uczestnik potrafi rozpoznawać problemy i wdrażać program poprawy w zakresie założenia / utrzymania / zakończenia procedury inwazyjnej.	P7S_UW

Treść	PRK
Uczestnik potrafi przeprowadzić dochodzenie epidemiologiczne	P7S_UW
Uczestnik potrafi planować pracę oddziału/szpitala mającą na celu zidentyfikowanie priorytetów nadzoru nad zakażeniami.	P7S_UO

Kompetencje społeczne

Treść	PRK
Uczestnik jest gotów do pracy w zespole składającym się z przedstawicieli różnych zawodów, aktywnych w obszarze nadzoru nad zakażeniami.	P7S_KK
Uczestnik jest gotów do współpracy ze specjalistami innych dyscyplin klinicznych w celu opracowania nadzoru nad zakażeniami.	P7S_KK
Uczestnik jest gotów do okazania szacunku dla pacjenta i troski o jego dobro.	P7S_KO
Uczestnik jest gotów do przestrzegania w swoich działaniach zasad etyki lekarskiej, praw pacjenta w tym do ochrony danych osobowych, poufności.	P7S_KR